

**ALA I PANNONIORUM TAMPIANA:
HISTORY AND MOBILITY**

Ionuț ACRUDOAE
(“Alexandru I. Cuza” University Iași)

Abstract: *Ala I Pannoniorum Tampiana represented one of the auxiliary Roman units comprising Pannonian ethnics within the Danubian space. It suffered several dislocations from its formation (around the first century AD) to its disappearance (around the third century AD), which determined the change of the ethnical, social structure, or even of the number of individuals. The history of the unit was inherently related to the military history of the Roman Empire during the Principate, as the moments of crisis also affected the existence of this unit.*

Rezumat: *Ala I Pannoniorum Tampiana a reprezentat una dintre unitățile auxiliare romane constituite din etnici annoni din spațiul dunărean. De la formare (aproximativ secolul I a.Chr.) până la dispariție (circa secolul III p.Chr.) a cunoscut mai multe dislocări, ceea ce a determinat schimbarea structurii etnice, sociale sau chiar a efectivului. Istoria unității se leagă, inerent, de istoria militară a Imperiului Roman în timpul Principatului, momentele de criză afectând și existența acestei unități.*

**DESPRE CUM CĂ ANIMA NATURALITER CHRISTIANA
(SAU DESPRE DE CATECHIZANDIS RUDIBUS)**

Anton ADĂMUȚ
(Universitatea „Alexandru I. Cuza” din Iași)

Riassunto: *Riguardando il fatto che anima naturaliter christiana (o su De catechizandis rudibus): nella greca antica, katakoúmenos significa „colui che è istruito”. Il nome è riservato per gli adulti che, commossi dal Spirito Santo, si istruiscono nell’insegnamento cristiano e nel praticare la morale cristiana per ricevere lo sacramento del Battesimo. Sotto questo impulso, i catecumeni desiderano con tutto il cuore di essere incorporati nella Chiesa e si uniscono con questa mediante questo stesso desiderio. Il catecumenato, dall’altra parte, è un periodo di preparazione per il Battesimo degli adulti (e con „adulto” si capisce quello che ha l’uso della ragione), che culmina con i scrutini dalla III, IV e V domenica dalla Quaresima e la gestione effettiva del sacramento del Battesimo nella notte della Resurrezione del Signore. Il scrutinio (dal latino scrutinium, derivato da scrutare: „ricercare”, „ricercare con attenzione”) è la celebrazione che accade nella Santa*

Liturgia fino all'Offertorio (letturi bibliche, omelia, imposizione degli mani). Il catechista è colui che, avendo una maturità cristiana di base e anche una certa competenza pastorale, promuove e dirige per la comunità ecclesiale dalla quale fa parte e con il mandato del vescovo diocesano un corso organico e progressivo di istruzione cristiana. E se con catechistica si capisce l'arte d'insegnare gli altri le verità di fede, allora catechesi (katéchesis: „insegnamento trasmesso oralmente”) indica l'insieme dei sforzi fatti dalla Chiesa per fare apprendisti. Su tutte queste parla Sant'Agostino nel De catechizandis rudibus, e ci occuparemo su come lui fa questo, brevemente, nel presente studio.

Rezumat: *Prezentul studiu, pornind de la semnificația gr. katakoúmenos („cel care este instruit”), katéchesis („învățătură transmisă oral”) și a lat. scrutinium (< scrutare – „a căuta, a căuta cu grijă”), analizează pe scurt problemele pe care Augustin le ridică în De catechizandis rudibus în legătură cu rolul catehezei și calitățile catehistului.*

L'ESILIO DI DOMITILLA

Nicola BIFFI

(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *Flavia Domitilla's exile to Pandataria islet (more probably than to Pontia) at the times of the so called "persecution" of Christians by Domitian was not due to religious causes. It was, instead, due to princess's involvement in the disgrace of her husband Clement, killed by the same emperor for political reasons.*

Rezumat: *Articolul își propune să arată că exilul Flaviei Domitilla în insula Pandataria (mult mai probabil decât Pontia) în timpul așa-zisei persecuții a creștinilor din timpul lui Domitianus nu s-a datorat unor cauze religioase, ci implicării ei în dizgrația soțului ei Clemens, ucis de același împărat din cauze politice.*

FORMULE DI 'MODESTIA' NEGLI EXORDIA DEI PANEGYRICI LATINI

Teresa BUCCI(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *In the exordia of the Panegyrici Latini of 297, 298, 307, 310, 313, 321, 362, 389, the panegyrists modestly state that they are not so eloquent to celebrate the emperor's wonderful deeds and virtues. By presenting themselves this way, they try to reach the final aim of winning the audience's favour. The panegyrists' exhibition of modesty reminds us of Cicero's display of mediocritas some of his speeches begin with. And just from Cicero the panegyrists derive topi-*

cal themes, together with locutions and 'technical' words that they use to formulate their excusationes.

Rezumat: *În exordia din Panegyrici Latini datând din 297, 298, 307, 310, 313, 321, 362, 389, panegiriștii arată, cu modestie, că ei nu sunt atât de elocvenți pentru a elogia cum se cuvine faptele și virtuțile strălucite ale împăraților. Prezentându-se astfel, ei încearcă, în cele din urmă, să câștige favoarea audienței. Evidențierea modestiei amintește de mediocritas cu care Cicero își începea unele dintre discursuri. Și tot de la Cicero, panegiriștii derivă temele de actualitate, împreună cu modul de exprimare și cuvintele „tehnice” folosite de ei pentru a-și susține excusationes.*

CULTS IN ROMAN SISCIA

Marija BUZOV

(Institute of Archaeology, Zagreb)

Abstract: *The original Roman religion, which was abstractly anthropomorphic, through the centuries transformed itself into a large pantheon that mediated among the numerous Mediterranean beliefs and cults. The Roman religion was family-based and local, and because of the very conception that Romans had about society, it soon evolved into a political religion. Rome, as Cicero emphasized, "had the habit of accepting people under its patronage and in this lay the strength of its Empire". However, it also accepted into its pantheon the deities of other peoples, Romanizing them or worshipping them according to their original cult. The Roman religion only opposed those religions and beliefs that could disturb the previously established religious-political balance, which had factually and legally become the state religion. In such a context, the distrust and antipathy towards Eastern religions is understandable. It should particularly be emphasized that of the many religions that were worshipped by ancient peoples, none was as lacking in ethical elements and spiritual content as that of Rome. Abstract and inaccessible in its official form, the Roman religion in fact existed solely in the countryside, while Rome itself lived with the cult of the deities of the closets nations that created it: the gods of the family and fields.*

Rezumat: *Religie originală romană, care a fost abstract-antropomorvă, s-a transformat de-a lungul secolelor într-un mare panteon care a intermediat între numeroasele credințe și culte mediteraneene. Religia romană a fost familială și locală și, datorită concepției pe care romanii o aveau despre societate, ea a evoluat în curând într-o religie politică. Roma, așa cum Cicero a subliniat, „a avut obiceiul de a accepta oameni sub patronajul său și în aceasta constă puterea Imperiului său”. De asemenea, a acceptat în panteonul ei divinități ale altor popoare, romanizându-le. Religiei romane i s-au opus doar acele religii și credințe care au putut perturba echilibrul politico-religios stabilit anterior, care, din punct de vedere faptic și legal, au putut să devină religii de stat. Într-un asemenea context,*

neîncrederea și antipatia față de religiile orientale este de înțeles. Este de subliniat faptul că din mai multe religii care au fost venerate de popoarele antice, niciuna nu era lipsită de elemente de etică și conținut spiritual. Abstractă și inaccesibilă în forma sa oficială, religia romană, de fapt, a existat numai în mediul rural, în timp ce Roma însăși a acceptat cultul zeităților neamurilor care au creat-o: zeii familiei și câmpurilor. Pornind de la aceste considerente, articolul analizează detaliat cultele și credințele din epoca romană celebrate în Siscia, așa cum sunt ele atestat de inscripții, monumente, descoperiri minore, monede ș.a.

VORBIREA SIMPLĂ: IOAN HRISOSTOM DESPRE ORATORIA CREȘTINĂ

Tincuța CLOȘCĂ

(Universitatea „Alexandru I. Cuza” din Iași)

Abstract: *To the bloody persecutions applied by the Roman Empire to the Christians were added to the attacks the Christians had to take from the representatives of the contemporary culture and especially from the sophist oratory. This cultural offensive led to a new issue, that is, the way in which the religious truths (acquired by reading, studying and understanding the Bible) were supposed to be revealed. Therefore, the Christian writers tried to reveal the truths of faith to an audience, educated not only according to the standards and the norms of the Greek education, but also in a corrupt way, according to the speeches of profane orators. As a result of this emphasis on truth and clarity and given the fact that the Bible hardly stood up to the refined literary tastes of the period, those Christian authors who openly advocated a sublime style were in minority. Most opposed the "sophistries" of pagan orators and called for stylistic simplicity. And John Chrysostom was one of those.*

Rezumat: *Sângeroaselor persecuții suferite de creștini din partea statului roman se adăugau atacurile pe care aceștia le primeau din partea reprezentanților culturii contemporane și îndeosebi din partea retoricii sofiste. Această ofensivă culturală a dus la apariția unei noi probleme, și anume a modului în care trebuie făcute cunoscute, transmise, expuse adevărurile de credință dobândite prin citirea, studierea și înțelegerea Bibliei. De aceea, scriitorii creștini greci și latini au încercat să exprime adevărurile de credință unui public educat nu numai după standardele și normele educației grecești, dar și corupt în mod divers prin discursurile oratorilor profani. Datorită importanței ce revenea adevărului și clarității, pe de o parte, și datorită faptului că în Biblie se întâlnesc multe pasaje în care este condamnată vorbirea elegantă, pe de altă parte, autorii creștini din primele secole care au pledat pentru un stil sublim au fost puțini. Cei mai mulți au fost împotriva înfrumusețărilor retorice utilizate de către autorii păgâni, pledând pentru claritatea stilului. Printre aceștia se numără și Ioan Hrisostom.*

COMPOSITION AND STRUCTURE OF SYRIANUS MAGISTER'S MILITARY COMPENDIUM

Immacolata ERAMO
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *Syrianus Magister is considered by modern scholarship to be the author of a military compendium which includes De re strategica, Rhetorica militaris and De proelio navali. This work investigates previous studies, from Lukas Holstenius (17th century) to the present day, in order to give other evidence which confirms the common authorship of the three writings. Following this, it illustrates the features and general structure of the whole compendium, focusing on the order of the various parts, including the missing sections.*

Rezumat: *Syrianus Magister este considerat de către cercetarea modernă ca autorul unui compendiu militar, care include De re strategica, Rhetorica militaris și De proelio navali. Această lucrare investighează studiile anterioare, de la Lukas Holstenius (secolul 17) până în prezent, cu scopul de a oferi alte dovezi care confirmă paternitatea comună a celor trei scrieri. După aceasta, studiul de față evidențiază caracteristicile și structura generală a întregului compendiu, concentrându-se pe ordinea diferitelor părți, inclusiv secțiunile lipsă.*

DINAMICHE MULTIETNICHE ED INTERRELIGIOSE SUL LIMES DANUBIANO NEL IV SECOLO: IL MARTIRIO DI SABA IL GOTO

Mario GIRARDI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The passio s. Sabae Gothi (BHG 1607) is a valuable document of the Gospel's spread to the North of the Lower Danube (Gothia). Christianity finds and develops within multiethnic and multireligious villages and clans loyal relationships of solidarity and mutual respect, defended to the bitter end even in the face of anti-Christian Athanaric's persecution (369-372). The passio insists on 'irenic' character of Saba and his story, also to convey, inside and outside the Empire, a message of peace and integration with the Barbaricum under the religious protection of salvific universalism of Christianity, a creed of peace and love (represented by Bretanion and Basil, respectively bishops of Tomis and Caesarea of Cappadocia) and under the policy of Rome, represented by Soranus, Roman-Christian governor of the Scythia minor, in close contact with both and the first co-author of translatio – or 'ownership' – of the remains of a 'barbarian' martyr to Caesarea, inside the imperial România.*

Rezumat: Passio s. Sabae Gothi (BHG 1607) este un document valoros privitor la răspândirea Evangheliei la nordul Dunării de Jos (Gothia). Creștinismul găsește și dezvoltă în satele și clanurile multietnice și multireligioase relații loiale de solidaritate și respect reciproc, fiind apărut până la capăt, chiar în timpul persecuției anticreștine a lui Athanaric (369-372). Passio insistă asupra caracterului "pașnic" al lui Sava și al istoriei lui, urmărind, astfel, să transmită, în interiorul și în afara Imperiului, un mesaj de pace și de integrare cu Barbaricum în cadrul protecției religioase a universalismului mântuitor al creștinismului, un crez de pace și iubire (reprezentat de către Bretanion și Vasile, episcopi, respectiv, de Tomis și Caesarea din Cappadocia), precum și în cadrul politicii Romei, reprezentată de Soranus, guvernatorul romano-creștin din Scythia minor, aflat în contact strâns cu amândoi, primul fiind și co-autor al translatio rămășițelor martirului "barbar" la Caesarea, în interiorul României imperiale.

LA PERSÉCUTION DES CHRÉTIENS DANS L'ANTIQUITÉ, DE NÉRON JUSQU'À CONSTANTIN LE GRAND. QUE NOUS ENSEIGNE-T-ELLE AUJOURD'HUI?

Attila JAKAB
(Université Eötvös, Budapest)

Abstract: *The persecutions represented a perpetual reality of the history of Christianity. They were generally connected with the decomposition of a social, political and economical system that loses their ideological references. In fact, the persecution is a violent manifestation of the collective or individual feel of fear. For this reason he is always linked to a community or a State. He could be understood only in his own social and cultural context. The phases and the evolution of the persecution of the Christians in the first three centuries confirm this affirmation. The study starts with Nero, who initiated the persecution, and continues with the rule of Trajan, when the anti-Christian jurisprudence has born. In the time of Marcus Aurelius the Empire was confronted with a crisis. A transformation process started for them. Therefore the first "general" persecutions appeared only with Decius and Valerianus. Diocletianus was the last emperor who tries to restore the Empire on the traditional bases. His fail prepared the terrain to the recognition of Christianity by Constantine. At the end, the study establishes a parallel with the anti-Christian persecution of communist regimes, and draws some conclusions. The biggest question is: why the churches couldn't capitalize their martyr of the modern time? Because many of their responsible were collaborate with the atheist regime, and even now they don't see anything wrong in that. This represented a really moral and spiritual tragedy for these countries.*

Rezumat: *Persecuțiile fac parte din istoria creștinismului de la început până astăzi. De regulă, ele sunt legate de decompoziția unui sistem politic, social și economic care, treptat, își pierde referințele sale ideologice. Persecuția este deci o manifestare violentă a percepției individuale sau colective a unui pericol. Din a-*

ceastă cauză ea este întotdeauna legată de o comunitate sau de un Stat, și nu poate fi înțeleasă decât în contextul social și cultural în care se desfășoară. Etapele și evoluția persecuțiilor creștine din primele trei secole confirmă această afirmație. Studiul începe deci cu Nero, inițiatorul persecuțiilor, și continuă cu epoca lui Traian, când se naște jurisprudența anticreștină. Cu Marcus Aurelius se pune deja problema crizei Imperiului care intră într-un proces de transformare. Primele persecuții într-adevăr „generale” nu vor avea loc decât sub Decius (249-251) și Valerianus (257 și 258), creând probleme serioase (diviziuni și conflicte) în comunitățile creștine. Persecuția declanșată de Diocletianus poate fi considerată ca ultima tentativă avortată de a restaura Imperiul pe baze tradiționale. Acest eșec va pregăti epoca constantiniană și recunoașterea oficială a creștinismului. Ultima parte a studiului face o paralelă cu persecuțiile anticreștine din regimurile comuniste și trage anumite învățăminte pentru epoca noastră. Răspunsul la întrebarea de ce la ora actuală bisericile, care și-au pierdut foarte mult din credibilitatea lor, sunt incapabile să capitalizeze suferințele și martiriul este: foarte mulți din responsabili ei, care au rămas în aceleași poziții, au colaborat cu regimul comunist ateu. Ei nici astăzi nu văd nimic rău în această colaborare. Aceasta este drama morală și spirituală a acestor țări.

PLAUT. PSEUD. 164: TEMPO DI PULIZIE

Alessandro LAGIOIA
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The article examines the reading coctaque (Pseud. 164) in the Palatine MSS., which is certainly corrupted, and the conjecture structaque; it then goes on to investigate the indirect tradition, represented by a quotation from Servius Auctus, Commentary on Aen. 1, 478: the scholium contains the reading unctaque, supported also by a passage from Cicero's Paradoxa. Related to the context the reading unctaque might be right, and 'ungere' might be used with the rare meaning of 'to polish silver'.*

Rezumat: *Articolul analizează lecțiunea coctaque (Pseud. 164) din Palatine MSS, care este, cu siguranță, coruptă, și conjectura structaque; apoi investighează tradiția indirectă, reprezentată de un citat din Servius Auctus, Comentariu la Aen. 1, 478: scholia conține forma unctaque, care poate fi sprijinită, de asemenea, printr-un pasaj din Paradoxa lui Cicero. În context, unctaque ar putea fi corect, iar "ungere" ar putea fi folosit cu sensul rar de "a lustrui argintăria".*

CULTURA AUGUSTEA E MATRICI CRISTIANE NELLA RAPPRESENTAZIONE OROSIANA DELL'ECUMENE

Andrea MADONNA
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *In his geographical excursus (I, 2), characterized by an approach that we could consider dating back, in the last analysis, to the commentarii geographici by Marcus Vipsanius Agrippa, Augustus' famous collaborator, Orosius, albeit he followed the translatio imperii's outline attested by Pompeius Trogus and introduced in Christian culture in the 3rd century a. C. by Hippolytus through his explanation of Nabucodonosor's dream (Daniel 2 and 7), surpasses it from a Pauline perspective thanks to his Augustustheologie, which allows him to identify the Augustus/Christ synchronism as the turning point of human history and also to outdate his own theory of orbis circumsaeptus, in order to celebrate Theodosius as the restorer of the empire's universalism.*

Rezumat: *In digresiunea sa geografică (I, 2), caracterizată printr-o abordare care datează, în ultimă instanță, după cum am considerat, din vremea comentarii-lor geographici ai lui Marcus Vipsanius Agrippa, celebrul colaborator al lui Augustus, Orosius, deși a urmat modelul translatio imperii atestat la Pompeius Trogus, introdus în cultura creștină de Hippolytus în secolul al III-lea în explicația visului lui Nabucodonosor (Daniel 2 și 7), l-a depășit pe acesta, privindu-l dintr-o perspectivă paulină, grație teologiei augustane a acestuia. Ea îi permite să identifice sincronismul Augustus – Hristos ca un punct de cotitură în istoria omenirii și să își adapteze propria sa teorie privind orbis circumsaeptus cu scopul de a celebra pe Theodosius ca restaurator al universalismului imperiului.*

TRACCE DI PERSIO IN SIDONIO APOLLINARE

Patrizia MASCOLI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The Author analyzes some loci in Sidonius Apollinaris' work, arguing that the alleged quotations from Persius' Satyres have indeed a common topic or proverbial origin. More Persian quotations in Sidonius' epistles come from the first satyre by Persius.*

Rezumat: *Autorul analizează câteva pasaje din opera lui Sidonius Apollinaris argumentând că presupusa citare din Satirele lui Persius au, într-adevăr, o temă comună sau o origine proverbială. Cele mai multe citări din epistolele lui Sidonius vin din Satira I a lui Persius.*

INTERACTIONS BETWEEN JEWS, PAGANS, AND CHRISTIANS IN SARDIS IN THE TESTIMONY OF MELITO

Iulian MOGA
(„Alexandru I. Cuza” University, Iași)

Abstract: *The aim of the article is to analyse the potential connection between one of the works belonging to Melito of Sardis, Peri Pascha, and the religious interactions of this city at his own time by comparing his opinions to the main existing literary, archaeological and epigraphical data available.*

Rezumat: *Scopul acestui articol este acela de a analiza legătura potențială dintre una din operele lui Meliton din Sardis, Peri Pascha, și interacțiunile la nivel religios din acest oraș în acea vreme, comparând propriile sale opinii cu principalele informații literare, arheologice și epigrafice existente.*

DINAMICHE MULTIETNICHE E INTERRELIGIOSE OLTRE IL LIMES DANUBIANO: NICETA, INNA E ALTRI MARTIRI GOTI

Giovanni Antonio NIGRO
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The paper analyzes some hagiographical sources concerning little-known Gothic saints, such as the Passio Nicetae, the Passio sancti Innae, Rimae et Pinnae and the Gothic Calendar, together with the data offered by the Church historians Socrates and Sozomen. The aim is establishing both historic reliability of these hagiographic texts in order to reconstruct the widespread of Christianity on the territories beyond the Danube river, and looking at the importance of the Passiones in building identities of some Eastern churches. Finally we can see to such a degree real or fictitious tellings become functional to the creation of a Christian network in and out the borders of the Roman Empire and to increase the prestige of some dioceses.*

Rezumat: *Lucrarea analizează surse hagiografice referitoare la sfinți goți puțin cunoscuți, cum ar fi Passio Nicetae, Passio Sancti Innae, Rimae et Pinnae și Calendarul gotic, împreună cu datele oferite de istoricii bisericești Socrates și Sozomenos. Scopul este atât acela de a evidenția valoarea istorică a acestor texte hagiografice, pentru a urmări răspândirea creștinismului în teritoriile de peste Dunăre, cât și de a sublinia importanța acestor Passiones în construirea identităților unor biserici orientale. În cele din urmă, putem vedea în ce măsură elementele reale sau fictive devin funcționale în crearea unei rețele creștine în interiorul și în afara granițelor Imperiului roman și în creșterea prestigiului unor dioceze.*

THE LIGHT (ΦΩΣ) OR THE RETURN FROM THE FALSE REALITY TOWARDS GOD: ΑΠΑΘΕΙΑ AND ΠΑΡΡΗΣΙΑ IN ST. GREGORY OF NYSSA

Liviu PETCU*
(„Alexandru I. Cuza” University Iași)

Abstract: *The stages for the knowledge of God as it is kept for Moses are: the Burning Stake or the Light (Φῶς), the Cloud (Νεφέλη) and at last, complete, the Darkness Γνόφος. God “reveals Himself first to Moses by the Light, then He talks to him by the Cloud, then, becoming complete, Moses contemplates Him in the Darkness. The first path, the path of Light, is a path in which the soul returns from the false reality to God, the genuine Reality. The religious signification which Saint Gregory actually gives, when referring to this path, is the following: the man must start by moving off from the lying heretic opinions about God, moving off from the dark into the light (Φῶς).*

Rezumat: *Treptele cunoașterii lui Dumnezeu, așa cum este ea rezervată lui Moise, sunt: Rugul luminos sau lumina (Φῶς), Norul (Νεφέλη) și la urmă, desăvârșit, Întunericul (Γνόφος). Dumnezeu se descoperă întâi lui Moise prin Lumină, apoi îi vorbește prin Nor, apoi, devenind mai desăvârșit, Moise Îl contemplă pe Dumnezeu în Tenebre. Prima cale, calea Luminii, e cale în care sufletul se întoarce de la realitatea falsă la Dumnezeu, singura Realitate adevărată. Semnificația religioasă pe care Sfântul Grigorie o dă de fapt, când se referă la această cale, este următoarea: omul trebuie să înceapă prin îndepărtarea de la părerile mincinoase și rătăcite despre Dumnezeu, strămutându-se de la întuneric la lumină (Φῶς).*

IN MARGINE AL CARME DI CLAUDIANO SUI FRATELLI CATANESI (c.m. 17)

Maria Lisa RICCI
(Università di Bari Aldo Moro)

Summary: *Rosso Fiorentino painted a fresco of Fratres Pii, at Fontainebleau, perhaps with a reminiscence of Claudian's poem on a statue of Fratres Pii, in Catania (Carmina Minora, 17). We know the restoration of this statue by Merulus (AE 1956, 259), but now this statue is lost.*

Rezumat: *Rosso Fiorentino a pictat o frescă având ca subiect Fratres Pii la Fontainebleau, probabil cu o reminiscență a poemului lui Claudian de pe o statuie reprezentând Fratres Pii, în Catania (Carmina Minora, 17). Știm de restaura-*

rea acestei statui de către Merulus (AE 1956, 259), dar acum această statuie e pierdută.

SPUNTI DI TEORIA MUSICALE IN DUE AUTORI LATINI: VITRUVIO E MARZIANO CAPELLA

Francesco SCODITTI
(Università di Bari Aldo Moro)

Abstract: *The V book of De architectura of Vitruvius Pollio and the IX book of De Nuptiis Philologiae Mercurii of Martianus Capella are two important musical treatises far off four centuries. In this paper we will try to establish some sort of cultural exchange between the two authors by comparing the two treatises in some places, trying to understand differences and possible points in common, always within the theoretical Greek music system, underlying all reflection about Latin music.*

Rezumat: *Cartea a V-a din De Arhitectura a lui Vitruvius Pollio și cartea a IX-a din De Nuptiis Philologiae Mercurii a lui Martianus Capella sunt două importante tratate muzicale aflate la o depărtare de patru secole unul de altul. În acest studiu vom încerca să stabilim un fel de schimb cultural între cei doi autori prin compararea celor două tratate, încercând să înțelegem diferențele și posibilele puncte comune prin raportare la sistemul teoretic muzical grecesc, care stă la baza întregii reflecții despre muzica latină.*

LE IDEE POLITICHE DI UN HOMO NOVVS DELLA TARDA ANTICHITÀ – SESTO AURELIO VITTORE

Nelu ZUGRAVU
(Università „Alexandru I. Cuza” Iași)

Abstract: *The study examines four key political ideas emerging from Aurelius Victor's Historiae abbreviatae: 1) the Roman patriotism; 2) the exaltation of the Roman imperialism; 3) the anti-Greek attitude and the appreciation of the traditional Roman values; 4) loyalty to the monarchy and the idea of bonus princes.*

Rezumat: *Studiul analizează patru idei politice fundamentale care se desprind din Historiae abbreviatae ale lui Aurelius Victor: 1) patriotismul; 2) exaltarea expansionismului roman; 3) antigrecismul și aprecierea valorilor romane tradiționale; 4) loialismul monarhic și ideea de bonus princeps.*